

Beredningen för primärvård och
tandvårdSammanträdesdatum
2025-03-11

Plats och tid	Digitalt kl. 10:00-16:00
Protokollet omfattar	§§6-11
Beslutande ledamöter	Margaretha Löfgren (V) (ordförande) §6 Betty-Ann Nilsson (KD) (vice ordförande) §6 Susanne Dufvenberg (S) (2:e vice ordförande) §6 Lars Olsson (S) §6 Per-Erik Lundmark (S) §6 Per Sandström (M) §6 Patricia Riselius (C) §6
Ej tjänstgörande ersättare	
Övriga närvarande	Emma Brännström (sekreterare) §6 Helena Bogseth (strateg) §6 Annica Backman (verksamhetsutvecklare) §8 Sofie Tängman (verksamhetsutvecklare) §8 Marcus Kärnebro (strateg) §8 Anna-Maria Stenlund (områdeschef) §8 Isabell Zemrén (områdeschef) §8 Christer Wilhelmsson (områdeschef) §8
Justeringens plats och tid	Digital , 2025-03-17
Sekreterare	Emma Brännström
Ordförande	Margaretha Löfgren (V)
Justerande	Betty-Ann Nilsson (KD)

Beredningen för primärvård och tandvård

Sammanträdesdatum
2025-03-11

ÄRENDELISTA

- § 6 Justering
- § 7 Fastställande av föredragningslista 2025 - Beredning för primärvård och tandvård, BPT
- § 8 Informationer 2025 - Beredning för primärvård och tandvård, BPT
- § 9 Beredning för primärvård och tandvård, BPT, Dialog med hälso- och sjukvårdsnämndens arbetsutskott 2025
- § 10 Nämndens riktade uppdrag till dess beredningar
- § 11 Aktivitetsplan 2025 Beredningen för primärvård och tandvård

Beredningen för primärvård och
tandvård

Sammanträdesdatum
2025-03-11

§ 6 Justering

Sammanfattning

Betty-Ann (KD) justerar protokollet tillsammans med ordförande.
Justering sker digitalt 17 mars

Förslag till beslut

Betty-Ann (KD) justerar protokollet tillsammans med ordförande.
Justering sker digitalt 17 mars

Beslut

Betty-Ann (KD) justerar protokollet tillsammans med ordförande.
Justering sker digitalt 17 mars

Beredningen för primärvård och tandvård

Sammanträdesdatum
2025-03-11

§ 7   **Fastställande av föredragningslista 2025 - Beredning för primärvård och tandvård, BPT**
HSN 97-2025

Förslag till beslut

Föredragslistan fastställs enligt program

Beslut

Föredragslistan fastställs enligt program

Beredningen för primärvård och tandvård

Sammanträdesdatum
2025-03-11

§ 8 Informationer 2025 - Beredning för primärvård och tandvård, BPT HSN 99-2025

Sammanfattning

Christer Wilhelmsson, områdeschef NSVO Umeå.

Christer delar ett bildspel och informerar om omorganisationen och överlämning till den nya områdeschefen pågår för fullt. Information gällande de olika basenheterna (väst, nord, öst och syd) utifrån antal listade och kompetensförsörjning. Angående Robertsfors så har man pågående rekrytering och man ser en lösning till sommaren. På Mariehem har man haft en del arbetsmiljöproblem i och med ombyggnation, samt att man haft högre bemanning än vad man har budget för. Detta kommer åtgärdas. Ny familjecentral i Holmsund som invigs på fredag. Ålidhem, där pågår ett stort arbete med ledning och styrning och många ser en positiv utveckling i och med detta arbete, mot en modernisering i arbetssätt och flöden bland annat. PVJ, primärvårdsjouren, kanske flyttar in till NUS till hösten. Jourverksamhet finns inte med i beställningen.

Nordmaling, där finns läkarbrist. Och det har blivit en diskussion kring avtalen som skrivits, men som man nu har skrivit om. Läkarna som slutat i Nordmaling är ändå kvar i regionen/Umeå.

Det finns planer för att bygga en ny hälsocentral på Tomtebo. Där ska det också finnas en tandvårdsenhet och KUM-enhet. Eventuellt familjecentral också.

Gemensamt för alla basenheter är bland annat att hemsjukvårdsläkarpilot börjar röra på sig och att LPO för primärvård etableras.

Uppgifter som kräver fysiska besök konkurrerar med digitala ingångar. Det förs diskussioner om detta.

Isabell Zembrén, områdeschef NSVO södra Lappland.

Isabell informerar om tillgänglighet och ekonomi. Lite för tidigt för att göra en analys av trend, men man ser vissa positiva tecken. Hålla i och hålla ut är viktigt.

Den största frågan just nu är COSMIC, och det påverkar på många områden.

Enheterna kommer inte vara riktigt lika tillgängliga nu under en period. Åtgärder föreslagna i HSN för att minska personalkostnader, där finns ett förslag som påverkar södra Lappland: ava-platserna. Man väntar beslut. Dialog pågår med verksamhetschefer och avdelningschefer om detta.

Gällande arbetet för att stärka samspelet mellan sjukhusvård och primärvård så är det mycket positivt att kirurgiskt centrum nu är anslutet till området. Man jobbar vidare med att förbättra arbetsflöden för att ta bort "onödor". I arbetet med ny systemledning (Dorotea) uppdagades ett hinder, och en skrivelse kommer att komma från styrgruppen om detta inom kort.

Angående fast läkarkontakt så måste man först och främst få fasta läkare på plats, för att sedan kunna ta emot ST/AT (blivande BT), som sedan kan anställas – för att kunna vara en fast läkarkontakt.

Beredningen för primärvård och tandvård

Sammanträdesdatum
2025-03-11

Anna-Maria Stenlund, områdeschef tandvård, Peter Berglund, verksamhetschef.

Peter delger ett bildspel och berättar om tillgängligheten efter åldersreformen. Man fick ett tillskott av medel för att kunna slutföra påbörjade behandlingar, men det finns ett problem i Skellefteå att man inte kommer hinna med alla i den gruppen och hinner man inte innan de fyllt 19 år behöver man börja ta betalt. Detta skulle innebära en ojämlig vård i länet. Ett förslag är att flytta en del (födda 2007) till Umeå så kan man i Skellefteå börja hantera de som är födda 2008. Fördel är att personal inte behöver resa och det blir mer jämlik vård. För patienten blir det dock en del resande och det kan uppstå många frågor kring varför vissa behöver resa. Man har tagit fram ett informationsbrev om detta.

Anna-Maria informerar om att på beredningens verksamhetsbesök i april kommer mer information om hur det går i Boliden att delges.

Hälsa tillsammans, det proaktiva arbete som nu pågår med att skapa god tandhälsa för unga, har som mål att under 2027 ha besökt alla länets skolor. Man har inte mött motstånd från vårdnadshavare, personal och elever. Mottagandet har varit generellt mycket gott. Den stora utmaningen handlar mer om att det i de större städerna är så många klasser som ska hinnas med.

Läget är tufft i Folk tandvården. Folk tandvårdens uppdrag och prioriteringar vid resursbrist, hur ska man göra? Anna-Maria kommer att återkomma om detta.

Beredningen samtalar om att många inlandsbor är vana att resa till vården, och att det är bättre för arbetsmiljön om personal slipper resa till patienterna. Hur gick samtalet med privata vårdgivare? Det var ett konstruktivt samtal och man vill mot samma mål, men i den privata tandvården har de också utmaningar resursmässigt. Ett till möte är planerat framöver och man behöver även se över hur man ska hantera ett samarbete rent laglydigt och administrativt.

Marcus Kärnebro, strateg beställarenheten

Marcus delger bildspel med utförlig information.

Fullmäktigeuppdraget 2024 var att utveckla samspelet mellan sjukhusvård och primärvård i syfte att stödja omställningen till en nära vård. Uppdraget mynnade ut i rekommendationer, som nu sipprar ner till ytterligare detaljer inför Regionstyrelsens beslut i april.

Rekommenderade förändringar i *ersättningsmodellen* handlar om minskad finansiell detaljstyrning och ökat utrymme för verksamheterna att utveckla mot nära vård, personcentrering och nya arbetssätt. Vårduppdraget ska i högre grad vara styrande jämfört med ersättningsmodellens utformning. Man vill även ta höjd för att de digitala kontakterna ökar. Förenklingar och minskad andel rörlig och aktivitetsbaserad ersättning varit ett övergripande fokus, men även att riskjustera ersättning utifrån kön och öka andelen ersättning baserad på CNI.

Två alternativ ska ges inför beslut. Båda alternativ innebär en viss omfördelning av ersättning mellan verksamheter inom hälsovalet, där vissa får mer andra mindre

Beredningen för primärvård och tandvård

Sammanträdesdatum
2025-03-11

utifrån den nya inriktningen. Men relativt små rörelser rent ekonomiskt. Skillnaden mellan de två alternativen gäller hanteringen av besöksintäkter och kompensation för avgiftsfria besök, i övrigt lika.

Rekommenderade förändringar i *uppföljningsplan* handlar bland annat om att patientperspektivet blir mer framträdande och nya indikatorer ska tas fram för mätning av detta.

Rekommenderade förändringar i *uppdrag och regler handlar* bland annat om att definitionen av primärvårdens funktion som Nav, antas som strategisk inramning för hälsoval primärvård och att ett och samma hälsoval primärvård och grunduppdrag ska gälla för hela länet.

Hälsoval primärvård beslutas i helhet oktober 2025, då ärendet samspelar med regionens budgetprocess. Mål att uppdaterad beställning ska träda i kraft 2026-01-01. Årshjulet delges.

Annica Backman och Sofie Tängman, verksamhetsutvecklare

Annica och Sofie berättar om regionens arbete med Nära Vård och personcentrerat förhållningssätt. Där sätter man personen i centrum, inte sjukdomen, och stor vikt läggs vid absolut värdighet. Man ser på patienten som medskapare. Personcentrerat förhållningssätt hänger tätt ihop med omställningen till Nära Vård.

Om vi ska klara av detta behöver vi jobba i nära samverkan. I länet har man tittat på delar och ledord som ska hjälpa oss framåt: trygghet, tillgänglighet och tillsammans. Uppdraget från Länsamverkansgruppen, november 2022: *implementering av personcentrerat förhållningssätt och patientkontrakt i Västerbotten*. Man har nu tagit fram ett dokument "fasta kontakter och SIP i personcentrerad vård och omsorg i Västerbotten". Dokumentet ska vara ett stöd för anställda som arbetar med denna utveckling - både enskild i en verksamhet och i samverkan mellan regionens primärvård, kommunens primärvård och socialtjänst. Arbete har pågått och pågår i pilotområden i några olika områden. Utveckling som sker på hälsocentralen är fast läkarkontakt, fast vårdkontakt, Samverkansansvarig sjuksköterska gentemot den kommunala hemsjukvården och SIP som arbetsinstrument.

Utmaningar man mött på vägen är bland annat att det uppstått en "förändringsträngsel" på vissa platser där det är många parallella processer pågår samtidigt, sekretesslagstiftningen och medgivande, personalomsättning, beställningen till primärvård (mycket fokus på tillgänglighet och besök, mindre fokus på vårdkvalité och personcentrerad vård), svårt att avsätta tid och resurs för förbättringsarbete, ibland svårt att nå ut med information till alla medarbetare (alla vill inte göra denna förändring och då behövs ett tydligt ledarskap).

Men möjligheterna är stora och delas av många. Man ser ett stort värde för patient och medarbetare i ett mer personcentrerat arbetssätt. Man kan se att det blir bättre tillgänglighet och bättre relationer med patienterna – man behöver inte "börja om" vid varje kontakt. Enklare att göra kloka kliniska val. Färre personer som man behöver samverka med när man har fasta kontakter.

Utdragsbestyrkande

Beredningen för primärvård och tandvård

Sammanträdesdatum
2025-03-11

Beslut är fattat om att ta fram ett kunskapsstöd i personcentrerat, en utbildning som ska genomföras i all vårdverksamhet (även privata och kommunala). Annica och Sofie visar en film från Hörnefors Hälsocentral där man arbetat på detta sätt ett tag och personalen är väldigt nöjda. Spridning av goda exempel ska finnas i utbildningsmaterialet.

En fråga från beredningen - hur blir det om patienten börjar kräva insatser som är utöver det som vårdpersonalen bedömer att hen behöver? Svar att man måste vara väldigt tydlig med att det är ett delat beslutsfattande och att man i samråd ska kunna komma fram till den bästa lösningen.

Viktigt hur man kommunicerar med medborgare, och där behövs stöd från kommunikationsstaben. Man har lärt sig mycket i de piloter som pågår.

Region Västerbotten är med i Ineras projekt med sammanhållen plan, där tanken är att medborgare ska kunna ta del av sin plan och kontakter via 1177.

Hur ser framtiden ut? Tanken är att nu ska man göra ett breddinförande, och utmaningen är att göra det tillgängligt för alla. Att få medborgaren att veta om att hen kan be om att få en sammanhållen plan. De stora flaskhalsarna är ekonomi och personal.

Viljan finns men ibland behöver även verksamhetschefer och avdelningschefer stöd av ledningen ovanför. Och man måste fundera på hur man marknadsför detta, att det egentligen inte är ett nytt arbetssätt.

Reflektioner

Beredningen reflekterar kring arbetet med omställningen mot Nära vård som pågår i många delar i länet. Viktigt att man i det arbetet även får till ett utåtriktat arbete mot medborgarna. Att prata båda inåt och utåt. Begreppen måste förankras hos befolkningen och vara kända. De som är anställda behöver kompetensutvecklas och man diskuterar utbildningarna som finns och som redan nu nyttjas.

Förslag till beslut

Informationen delgiven

Beslut

Informationen delgiven

Beslutsunderlag

- BPT 11 mars - Isabell Zemrén
- BPT 2025-03-11 Beställarenheten
- BPT 2025-03-11 Tandvård
- BPT 2025-03-11 Christer Wilhelmsson Läget inom primärvården NSVU
- BPT 2025-03-11 Nära Vård Annica Backman Sofie Tängman

Utdragsbestyrkande

Beredningen för primärvård och tandvård

Sammanträdesdatum
2025-03-11

§ 9 Beredning för primärvård och tandvård, BPT, Dialog med hälso- och sjukvårdsnämndens arbetsutskott 2025
HSN 344-2025

Sammanfattning

Hälso- och sjukvårdsnämndens två beredningen har regelbundna dialoger med nämndens arbetsutskott. Dialogen förs utifrån följande frågeställningar:

Nuläge

Utmaningar

Framgångsfaktorer / goda exempel

Återkoppling riktade uppdrag

Beredningen diskuterar följande punkter utifrån de frågeställningar som hälso- och sjukvårdsnämnden skickat till beredningarna inför de regelbundna dialogerna:

Nuläge: Svårt att tillsätta tjänster på många hälsocentraler (saknas läkare och DSK). Ekonomiska läget är svårt, höga kostnader för vissa läkemedel. Förändringsträngsel (omställning Nära vård, COSMIC). Samtidigt mycket positivt som pågår t.ex. folktandvårdens preventiva arbete på länets skolor och arbetet med fasta vårdkontakter på hälsocentraler.

Utmaning: Hur ska primärvården klara uppdraget med tanke på förutsättningarna, med den resursbrist som finns. Tandvården i en ovanligt svår situation – vilka kliniker måste stängas och hur påverkar det inlandet? Akuttandvård och vuxentandvård drabbas hårdast. Stor pensionsavgång, många kliniker med ung personal vilket medför vissa utmaningar. Den ekonomi som är idag är mycket negativ – detta måste följas noga.

Goda exempel: Nära Vård / personcentrerad vård i Hörnefors! Finns ytterligare fler projekt för Nära Vård-omställningen i länet. Viktigt att man för en tydlig kommunikation med medborgare i denna omställning. Nu säger man "överenskommelse" i stället för patientkontrakt.

Positiv utveckling på vissa basenheter med ökad bemanning. Sommarplaneringen är redan igång.

LPO primärvård i gång och BPT kommer få information på nästa sammanträde.

Arbetet för att ta bort "onödor" pågår.

FTV – hälsa tillsammans, mycket bra mottagande!

FTV – dialog med privata aktörer fungerar bra.

Uppdrag: Fast läkarkontakt - många komponenter som spelar in, bland annat hur får vi ST att stanna kvar? Om man lyckas ändra andel dropout från 50% till 30%, med det inflöde av ST vi har idag, når vi bemanningsmålet (90) år 2038.

FTV kompetensförsörjning – stora utmaningar resursmässigt, men nya vägar utforskas och stort fokus på problemlösning.

Beslut

Utdragsbestyrkande

Beredningen för primärvård och tandvård

Sammanträdesdatum
2025-03-11

De punkter som diskuteras i beredningen lyfts i kommande dialog med hälso- och sjukvårdsnämndens arbetsutskott 12 mars

Beslutsunderlag

- BPT dialog med HSN AU 2025-03-12

Beredningen för primärvård och tandvård

Sammanträdesdatum
2025-03-11

§ 10 Nämndens riktade uppdrag till dess beredningar HSN 202-2025

Sammanfattning

Hälso- och sjukvårdsnämnden har i sin verksamhetsplan 2025 riktad ett antal uppdrag till sina beredningar (Beredning för funktionshinder och samverkan (BFS) samt Beredning för Primärvård och Tandvård (BFS)). Uppdragen är följande:

Att i samverkan med beredningen för Folkhälsa följa arbetet med att utarbeta en handlingsplan utifrån den av Regionfullmäktige fastställda strategin för Folkhälsa och Funktionsrätt (BFS)

Beredningen för funktionshinder och samverkan ges i uppdrag att kartlägga förutsättningar för funktionshinderforskning inom regionen (BFS)

Att utifrån HSN:s mål beträffande "våld i nära relationer" följa frågan utifrån länets underrepresenterade grupper och minoriteter (BFS)

Inom ramen för pågående arbeten och med nya aktiviteter arbeta för att uppnå Socialstyrelsens nationella riktvärde för fast läkarkontakt om 1100 pat/ specialist i primärvården. Arbetet pågår under hela mandatperioden med årlig delrapport (BPT)

Beredningen för primärvård och tandvård ges i uppdrag att följa Folk tandvårdens arbete med kompetensförsörjning samt rekrytering så att medborgarnas rätt till förebyggande och god tandhälsa säkras. (BPT)

Uppdragsdirektiv som i korthet beskriver genomförande och resurser för uppdragen har upprättats.

Förslag till beslut

Beredningen för primärvård och tandvård föreslår hälso- och sjukvårdsnämnden att besluta om att fastställa upprättade uppdragsdirektiv för nämndens riktade uppdrag till beredningen.

Beslut

Beredningen för primärvård och tandvård föreslår hälso- och sjukvårdsnämnden att besluta om att fastställa upprättade uppdragsdirektiv för nämndens riktade uppdrag till beredningen.

Beslutsunderlag

- Nämndens riktade uppdrag till dess beredningar
- Mot SoS riktvärde fast läkarkontakt 2025

Beredningen för primärvård och tandvård

Sammanträdesdatum
2025-03-11

§ 11   **Aktivitetsplan 2025 Beredningen för primärvård och tandvård** HSN 101-2025

Sammanfattning

Riktade uppdrag

Beredningen för primärvård och tandvård har av hälso- och sjukvårdsnämnden fått två riktade uppdrag som pågår hela mandatperioden. Att inom ramen för pågående arbeten och med nya aktiviteter arbeta för att uppnå Socialstyrelsens nationella riktvärde för fast läkarkontakt om 1100 pat/ specialist i primärvården, samt följa Folkvandvårdens arbete med kompetensförsörjning samt rekrytering så att medborgarnas rätt till förebyggande och god tandhälsa säkras.

Aktivitetsplan

En aktivitetsplan för 2025 har tagits fram utifrån beredningens grunduppdrag och riktade uppdrag. Bland aktiviteterna finns bland annat informationer och verksamhetsbesök.

Frågebatteri

Ett frågebatteri skickas ut till verksamheterna innan besöken. Frågebatteriet har varit väldigt omfattande och det har upplevts utmanande för mottagarna att hinna besvara alla frågor. Ett reviderat frågebatteri har tagits fram som fokuserar på de riktade uppdrag beredningen har. Förslaget lyfts och diskuteras på sammanträdet.

Förslag till beslut

Reviderat frågebatteri fastställs utifrån det förslag som ligger - med följande tillägg: ordet *rekrytering* adderas i punkt 2 och ordet *nyanställda* adderas i punkt 6.

Beslut

Reviderat frågebatteri fastställs utifrån det förslag som ligger - med följande tillägg: ordet *rekrytering* adderas i punkt 2 och ordet *nyanställda* adderas i punkt 6.

Beslutsunderlag

- BPT - Aktivitetsplan 2025
- BPT Frågebatteri verksamhetsbesök 2025

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska
underskrifter: